

hold kan bebo. Trods alt mener jeg altsaa, der er Bolignød, og saa vilde det i og for sig være naturligt, at de, der nu en Gang har det som Erhverv at bygge Boliger, gaar i Gang dermed. Naar man imidlertid alligevel maa befrygte, at dette ikke vil ske, hvis der ikke ydes disse erhvervsdrivende kunstig Hjælp, er Grunden den, hvilket jo ogsaa er antydet af det ærede Medlem Hr. Hauge, at mange Mennesker vedblivende er af den Overbevisning, at Prisniveauet vil falde yderligere; og hvad man i saa Henseende tror, har sikkert meget større Betydning, end hvad der i Virkeligheden vil ske, idet man fornuftigvis i saadanne Forhold altid maa handle ud fra den Opfattelse af Situationen, som man nu en Gang har. Sker der dette, at Byggepriserne falder i Løbet af de eller det kommende Aar, kan der ikke være nogen Tvivl om, at de Penge, der sættes i den yderste Ende af et nyt Byggeforetagende, vilde være tabt, forudsat naturligvis, at Prisfaldet er saa stort, at det svarer til de Penge, man har sat i Byggevirksomheden, og det er derfor naturligt, at de byggende kan være betænkelige ved at bygge under disse Forhold. Yderligere er det jo i den Situation, hvori vi befinder os, meget vanskeligt at skaffe tilstrækkelige Penge til en tilstrækkelig billig Rente, og det er dette sidste, Lovforslaget tager Sigte paa.

Der kunde saaledes efter min Opfattelse være Grund til at stille sig selv det Spørgsmaal, om Lovforslaget nu ogsaa, saaledes som det foreligger, kan antages at opfylde sin Hovedhensigt, den nemlig at holde Byggeriet i Gang og holde det i tilstrækkelig Grad i Gang. Da jeg, som bemærket, har den Tro, at ikke faa venter et yderligere Prisfald, befrygter jeg i hvert Fald, at denne Forventning vil bevirke, at mange holder sig tilbage trods en Lov som den foreliggende. At en saadan Lov trods dette imidlertid er af ikke ringe Betydning, er jo sikkert givet, idet man paa en vis Maade gennem Loven faar et direkte Tilskud til Byggeriet, idet dette, at Staten skaffer den byggende billige Penge eller i hvert Fald billigere Penge, end den paa-gældende selv vilde kunne skaffe sig, faktisk betyder et Tilskud.

Yderligere kan det dog vel haabes, at § 5 ikke blot er en Skueret. Det ærede Medlem Hr. Hagbart Bergs Udtalelser om § 5 var jo ikke meget opmuntrende i Retning af, at den skulde betyde noget virkeligt. Jeg vil nu haabe, at det ærede Medlem Hr. Hauges Udtalelser var rigtigere end det ærede Medlem Hr. Hagbart Bergs, idet

man nu en Gang maa tage Loven, saaledes som den kommer til at foreligge, og saa maa man til den Tid, da der eventuelt bliver Brug for at benytte Paragraffen, handle, som man til den Tid mener det forsvarligt. Ligger der ikke en Realitet i § 5, befrygter jeg, at Chancen for, at Loven skal blive benyttet, yderligere vil formindskes, og hvis vi skulde komme i den Situation, at der i Virkeligheden blev bygget meget lidt efter denne Lov, vilde det være meget uheldigt. I den forløbne Sommer har Byggeriet været i livlig Gang, og naar det har været Tilfældet, har det sikkert ikke været paa naturlig Maade, men Grunden har været den, at man endnu i denne Sommer har kunnet faa meget betydelige Tilskud. Og selv om det muligen er saaledes, at der er bygget en Del, og vel i særlig Grad i Provinserne, uden Tilskud, saa tror jeg dog, man tør fastslaa, at hvis der ikke havde været givet Tilskud i den Tid, der er gaaet, vilde Byggeriet have været langt, langt mindre, end det faktisk har været. Altsaa, principielt mener jeg ligesom det ærede Medlem Hr. Hauge, at det vil være betænkeligt ikke at yde noget Tilskud, idet Følgen da kan befrygtes at blive, at der ikke bliver bygget, og den Ulykke, dette vilde være, er efter min Mening større, end om man gav et Tilskud, som muligen ikke behøvedes. Naturligvis haaber jeg, at de ærede Medlemmer, som har den Opfattelse, at Tilskud er overflødig, har den rigtige Opfattelse, og at altsaa Byggeriet virkelig ved Hjælp af denne Lov kan holdes i livlig Gang. Jeg er paa den anden Side heller ikke i Tvivl om, at dette at give Tilskud har sine daarligere Sider, og jeg maa for saa vidt give det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg Ret i, at dette at give et for stort Tilskud utvivlsomt kan medføre, at Byggeprisniveauet holdes unaturligt højt oppe. Man maa altsaa principielt haabe, at Lovforslagets Hensigt, nemlig at holde Byggeriet i Gang, virkelig naas, og ud fra denne Betragtning kan jeg paa mit Partis Vegne i Hovedsagen tilsige vor Tilslutning til at gennemføre Lovforslaget. Med Hensyn til Enkeltheder vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger.

Det, der, naar Loven skal føres ud i Livet, sikkert vil blive det vanskeligste, er at bestemme den virkelige Byggepris, saaledes at der altsaa ydes et Laan, som svarer dertil, og ikke et, der svarer til en konstrueret Byggepris. Det ærede Medlem Hr. Hauge var inde paa dette Forhold, og jeg føler mig overbevist om, at dette Forhold er et meget vigtigt Punkt i hele Sagen. Kan det nemlig lykkes de byggende at op-